

तातोपानी गाउँपालिका
जुम्ला

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ७ सङ्ख्या : ७ मिति : माघ २९, २०८०

भाग - २

तातोपानी गाउँपालिका, जुम्ला

स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम तातोपानी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि यो राजपत्र प्रकाशन गरीएको छ।

भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्यविधि -२०८०

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति : २०८०।१०।२५ गते

प्रमाणिकरण मिति: २०८०।१०।२९ गते

Handwritten signature
गाउँपालिका अध्यक्ष

तातोपानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मिति: २०८०।१०।२९
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७२

भाग-२

तातोपानी गाउँपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरीएको छ।

भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्यविधि -२०८०

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ र भु-उपयोग ऐन २०७६ को दफा ३३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी तातोपानी गाउँपालिकाले यो भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्यविधि -२०८० जारी गरीएको छ।

भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्यविधि -२०८०

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति : २०८०/१०/२५ गते

प्रमाणिकरण मिति: २०८०/१०/२९ गते

प्रस्तावना

तातोपानी गाउँपालिका भु-उपयोग कार्यक्रम संचालन भु-उपयोग क्षेत्र,भूमिको वर्गीकरण,भु-उपयोग योजना तर्जुमा गर्नको लागि भु-उपयोग कार्यान्वयन समिति गठन गरी जनशक्तिको उचित व्यवस्थापन गरी कार्य संचालन गर्नको लागि कार्यविधि आवश्यक भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ र भु-उपयोग ऐन २०७६ को दफा ३३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी तातोपानी गाउँपालिकाले भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्यविधि २०८० तर्जुमा गरी जारी गरीएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यो कार्यविधिको नाम भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्यविधि २०८० रहेको छ।
  - ख) यो कार्यविधि तातोपानी गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट स्वीकृत गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि तातोपानी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र लागु हुनेछ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
- क) "ऐन" भन्नाले भु-उपयोग ऐन २०७६ लाई सम्झनु पर्दछ।
  - ख) "नियमावली" भन्नाले भु-उपयोग नियमावली २०७९ लाई सम्झनु पर्दछ।
  - ग) "गाउँपालिका" भन्नाले तातोपानी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

२
तातोपानी गाउँपालिका
सचिवालय
सुस्ता
वि.सं. २०७५

तातोपानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुस्ता
कमलौली प्रदेसा, कैलाली
२०७५

घ) "कार्याविधि" भन्नाले भु-उपयोग कार्यान्वयन कार्याविधि -२०८० लाई सम्झनु पर्दछ

ङ) "कार्यपालिका" भन्नाले तातोपानी गाउँपालिकाको कार्यपालिका लाई सम्झनु पर्दछ।

च) "कार्यान्वयन समिति" भन्नाले ऐनको दफा १६ बमोजिम स्थानीय भु-उपयोग कार्यान्वयन समिति सम्झनु पर्दछ।

छ) "आवासिय क्षेत्र" भन्नाले मानविय बासस्थानको लागि प्रयोग भएको घर,जग्गा तथा घरसँग जोडिएको वा नजोडिएको गोठ,भकारी,ग्यारेज,इनार,फलफुल बगैचा,करेसावारी, आगन वा त्यस्तै अरु कुनै काममा प्रयोग गरीएको जग्गा सम्झनु पर्छ र सो शब्दले बसोबासको लागि प्रचलित कानुन बमोजिम तोकीएको कुनै क्षेत्रलाई समेत जनाउनेछ।

ज) "औद्योगिक क्षेत्र" भन्नाले कुनै पनि कार्यस्थल वा बस्तु उत्पादन गर्ने उद्योग तथा सो संचालन गर्ने प्रयोगको लागि निर्माण गरीएका भवन,घर टहराले चर्चेको जग्गा लगाएत सो प्रयोगको लागि छुट्याएको जग्गा सम्झनु पर्दछ र सो शब्दले कुनै निश्चिन भौगोलिक क्षेत्रमा उद्योग प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले प्रचलित कानुन बमोजिम तोकीएको विशेष आर्थिक क्षेत्रलाई समेत जनाउछ।

झ) "कृषि क्षेत्र" भन्नाले कृषि वाली उत्पादन, पशु पन्छि पालन, फार्महाउस मत्क्यालन, माहुरीपालन,रेशम खेती लगायतको कृषिजन्य उत्पादन वागवानी वा वनवाटीका जडिवुटी र कृषि बनका लागि प्रयोग भएको वा हुन सक्ने जग्गा सम्झनु पर्छ।

ञ) "खानी तथा खनिज क्षेत्र" भन्नाले प्रचलित कानुन बमोजिम खानी तथा खनिज पदार्थ उत्खनन उत्पादन,शुद्धिकरण,प्रशोधन,सञ्चय गर्ने प्रयोगको लागि छुट्याएको क्षेत्र सम्झनु पर्दछ।

ट) "तोकीएको" वा "तोकिएको बमोजिम" भन्नाले ऐन अन्तगत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ।

ठ) "भु-उपयोग" भन्नाले भूमिको उपयोग सम्झनु पर्दछ।

ड) "भु-उपयोग क्षेत्र" भन्नाले ऐनको दफा ४ बमोजिम वर्गीकरण गरीएको क्षेत्र सम्झनु पर्दछ।

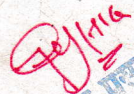
ढ) "भु-उपयोग क्षेत्र नक्सा" भन्नाले ऐनको दफा ५ बमोजिम तयार गरीएको भु-उपयोग क्षेत्र नक्सा सम्झनु पर्दछ।

ण) "भु-उपयोग योजना" भन्नाले भु-उपयोगलाई व्यवस्थित गर्न दफा ६ बमोजिम तयार गरीएको योजना सम्झनु पर्दछ।

त) "भुमी" भन्नाले पृथ्वीको सतह सतहभन्दा सिधा तल पृथ्वीको केन्द्रसम्म र सतहभन्दा माथी पृथ्वीको गुरुत्वाकर्षणले भेट्ने सिमासम्मको भाग सम्झनु पर्दछ।

थ) "वन क्षेत्र" भन्नाले प्रचलित कानुन बमोजिम तोकीएको वन क्षेत्र सम्झनु पर्दछ।

द) "व्यावसायिक क्षेत्र" भन्नाले बैंक संस्था,टोल,पसल,होटल,प्रदर्शनी,कक्ष,पेट्रोल,पम्प सरकारी गोदामघर,चलचित्र घर,स्वास्थ्य,संचार मनोरञ्जन,सम्बन्धी सेवा बस्तु खरिद विक्रि हुने स्थान कुनै साहित्यिक,वैज्ञानिक,प्राविधिक सेवा,सुचना तथा परामर्श उपलब्ध गराउने संस्था अन्य कुनै व्यवसायिक प्रयोगको लागि निर्माण गरीएको भवनले चर्चेको जग्गा

जि. प्रसाद चौलाला
३

गोर्खा गाउँपालिका
काठमाडौं, नेपाल
२०७२

सम्भन्नु पर्छ । सो शब्दले कुनै निश्चित भौगोलिक क्षेत्रमा बजार विस्तार गर्ने गरी प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको क्षेत्रलाई समेत जनाउँछ ।

घ) "सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक महत्वको क्षेत्र" भन्नाले धार्मिक स्थल, धर्मशाला, पुरातात्विक महत्वका दरवार तथा प्रचलित कानून बमोजिम सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक महत्वको क्षेत्र भनि तोकिएको क्षेत्र सम्भन्नु पर्छ ।

न) "सार्वजनिक उपयोग क्षेत्र" भन्नाले विद्यालय, विश्वविद्यालय, छात्रवास, अन्त्येष्टि स्थल, सडक, सिचाई कुलो, नहर, इनाम, कुवा, चौतारी, पाटी, पौवा, गोशाला, उद्यान, बसपार्क, विमानस्थल, गौचरण, खेलकुद मैदान, तथा अन्य सार्वजनिक उपयोगको लागि निर्माण गरीएको भवन, घर, टहरा, स्थान वा त्यस्ता सरचन्डाले चर्चेको जग्गा सम्भन्नु पर्छ । सो शब्दले कुनै निश्चित भौगोलिक क्षेत्रमा सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र भनि प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको क्षेत्रलाई समेत जनाउँछ ।

प) "स्थानीय भु-उपयोग परिषद" भन्नाले ऐनको दफा १४ बमोजिमको स्थानीय भु-उपयोग परिषद सम्भन्नु पर्दछ ।

३. स्थानीय भु-उपयोग परिषद भन्नाले कर्तव्य र अधिकार र सचिवालय

क) स्थानीय भु-उपयोग परिषदको काम कर्तव्य र अधिकार ऐनको दफा १५ अनुसार हुनेछन् ।

४. कार्यान्वयन समितिको स्थापना, काम, कर्तव्य र सचिवालय

क) ऐनको दफा २० अनुसार तातोपानी गाउँपालिकामा भु-उपयोग कार्यक्रम संचालन भु-उपयोग क्षेत्र भूमिको वर्गीकरण, भु-उपयोग योजना तर्जुमा गर्नको लागि भु-उपयोग कार्यान्वयन समिति स्थापना गरीने छ ।

ख) कार्यान्वयन समितिको काम, कर्तव्य, र अधिकार ऐनको दफा १६ को उपदफा ३ बमोजिम हुनेछन् ।

ग) उद्देश्य बमोजिमको कार्य गर्नेको लागि आवश्यक जिम्स उपकरण व्यवस्थापन गाउँपालिकाले गर्नेछ ।

घ) स्थानीय भु-उपयोग कार्यान्वयन समितिको सचिवालय गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा रहनेछ ।

ङ) कार्यान्वयन समितिको कार्य संचालनको लागि सम्बन्धित शाखा प्रमुखहरुको सहभागीतामा कार्यदल गठन गर्ने सक्नेछ ।

च) कार्यदल प्रालिका भित्रको भूमिको वर्गीकरण समन्वय र सहजता ल्याउने छ ।

५. कार्यान्वयन समितिको बैठक र निर्णय प्रक्रिया :

क) कार्यान्वयन समितिको बैठक महिनामा कम्तिमा एक पटक र आवश्यकता अनुसार अन्य समय वस्न र आवश्यकता अनुसार निर्णयहरु गर्न सक्नेछ ।

६. जनशक्ति व्यवस्थापन र पारिश्रमिक

प्रसाद चौलाला
मिप्यु

तातोपानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भिरताकोट, जम्जा
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७१

क) दफा (४) उपदफा (ख) वमोजिमको काम गर्नको लागी गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी मध्येबाट आवश्यकतानुसार कर्मचारी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोक्ने ।

ख) उपदफा (क) कर्मचारी बाहेक अन्य आवश्यक कर्मचारी र विषयसँग सम्बन्धित विज्ञ निश्चित समयका लागी गाउँपालिकाले प्रचलित कानून वमोजिम पारिश्रमिक भत्ता उपलब्ध गराउने गरी कामकाजमा लगाउने सकिनेछ ।

ग) समिति र अन्य खटाईएको कर्मचारी आफ्नो जिम्मेवारी र कार्यसम्पादनको लागी कार्यपालिका प्रति उत्तरदायि र जवाफदेही रहनेछन ।

घ) दफा ५ र दफा ६ को खण्ड (क) र (ख) वमोजिम बैठक भत्ता र पारिश्रमिक प्रचलित कानून वमोजिम हुनेछ ।

७. सेवा सुविधा

क) पालिकामा कार्यरत कर्मचारी कार्यालय समयमा अतिरिक्त र आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक विदाको दिनमा समेत भु-उपयोग कार्यक्रम संचालन, भु-उपयोग क्षेत्र भूमिको वर्गीकरण, भु-उपयोग योजनाका कार्यहरु गर्नुपर्नेछ र सो काम गरेबापत कार्यालयमा खटिएका कर्मचारीहरुले अवधिभर पालिकाले तोकेको प्रचलित कानून वमोजिम सुविधा पाउने छ ।

८. भु-उपयोग क्षेत्र वर्गीकरणका आधार, मापदण्ड र क्षेत्रफल :

भु-उपयोग क्षेत्र वर्गीकरण गर्ने आधार र मापदण्ड पालिकाले निर्माण गरी सोहि अनुसार कार्य अगाडी बढाउने छ ।

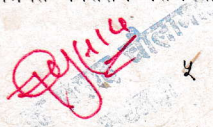
९) भु-उपयोग क्षेत्र परिवर्तनका लागी निवेदन दिन सक्ने :

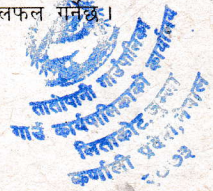
क) भु-उपयोग ऐन २०७६ को दफा ८ को उपदफा (२) वमोजिम कुनै व्यक्तिले आफ्नो हक भोकमा रहेको जग्गा निर्धारित प्रयोजन भन्दा फरक प्रयोजनका लागी प्रयोग गर्नु परेमा सोको आधारमा र कारण खुलाई पालिकाले तोकेको राजस्व बुझाई भु-उपयोग प्रयोग गर्न अनुसुची १ वमोजिमको ढाँचामा तातोपानी भु-उपयोग परिषदमा निवेदन दिन सकिनेछ ।

ख) खण्ड (क) अनुसार पेस भएको निवेदन भु-उपयोग निमावली २०८० को परिच्छेद २ को दफा ११ अनुसार कारवाही हुनेछ ।

१०. भु-उपयोग वर्गीकरण सम्बन्धी विवाद समधान गर्ने :

क) कार्य सञ्चालनका वखत कुनै किसिमको विवाद देखिएमा कार्यान्वयन समितिमा सम्बन्धीत वडाको रोवहरमा बैठक बस्नेछ र स्थलगत निरीक्षण गरी विवाद सम्बन्धमा छलफल गर्नेछ ।

तातोपानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बिनाकोट, जस्ता
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०७३

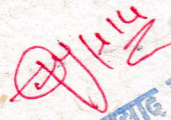

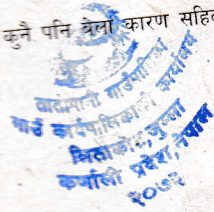
ख) आएको विवादको जानकारी स्थानीय भु-उपयोग परिषदलाई सिघ्र गराइने छ ।

ग) स्थानीय भु-उपयोग परिषदबाट समाधान नभएको खण्डमा भु-उपयोग नियमावली २०८० को परिच्छेद ५ को दफा १६ बमोजिम कारवाही गरिनेछ ।

११. कार्यविधिमा परिमार्जन तथा संशोधन :

यस कार्यविधि अन्तर्गत बनेको नियमहरु स्थानीय भु-उपयोग परिषदले कुनै पनि बेला कारण सहित परिमार्जन संशोधन गर्न सक्नेछ ।

उद प्रसाद चौलागाई
संस्थापक

स्थानीय तह बirtamod
कार्यविधिमा परिमार्जन तथा संशोधन
क्रमांक: १०/२०८१
२०८१

५.
क)
र उ
६. ज

अनुसूची-१

नियम ८ को उपनियम (ख) सँग सम्वन्धि

भु-उपयोग क्षेत्र परिवर्तन गर्नको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

श्री ..... ज्यु
श्री तातोपानी भु-उपयोग परिषद
तातोपानी गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
लिताकोट, जुम्ला

मिति :

विषय : भु-उपयोग क्षेत्र परिवर्तन गरी पाँउ

महोदय,
म/मेरो हक भोकमा तातोपानी गाउँपालिका वडा नं ..... स्थित ..... मा रहेको कित्ता नं ..... को
..... क्षेत्रफल भएको जग्गा भु-उपयोग ऐन २०७६ बमोजिम ..... क्षेत्रमा वर्गीकरण
भएकोमा देहायको आधारमा र कारणले ..... भु-उपयोग क्षेत्रमा परिवर्तन गर्न निम्न कागजात संलग्न गरी यो
निवेदन पेस गरेको छु/छौ ।

आधार र कारण

- १)
- २)
- ३)
- ४)

निवेदक

दस्ताखत :
नाम :

संस्था भए दता प्रमाणपत्र नं
व्यक्तिभए नागरिकता प्रमाणपत्र नं

ठेगाना

संलग्न कागजात

- क) नागरिकताको प्रमाणपत्र/संस्था दता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि
- ख) भु-उपयोग क्षेत्रमा वर्गीकरण भएको व्यहोरा खुल्ने कागजातको प्रतिलिपि
- ग) जग्गाधनी प्रमाणपत्र
- घ) नक्सा/ट्रेस नक्सा

आज्ञाले

तीर्थ बहादुर कटायत
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Handwritten signature in red ink.